

De markt van binnenuit veranderen

Met *Het wereldschokkende en onweerstaanbaar lekkere verhaal van Tony's Chocolonely* schreef Jeroen Siebelink vooral een ongelooflijk verhaal. "In het bedrijfsleven is Tony's uniek", bevestigt de auteur. Van productie tot verkoop van chocolade, "ze doen alles totaal anders".

Geert De Cubber

Omdat Tony's Chocolonely vijftien jaar bestaat, vroegen de bedrijfsleiders aan Jeroen Siebelink of hij de bedrijfsgeschiedenis te boek wilde stellen. "Maar het is meer dan zomaar een overzicht van feiten", benadrukt de schrijver. "Het is als het ware een spannend avonturenboek geworden."

Kindslavernij

Alleen al de ontstaansgeschiedenis van Tony's Chocolonely maakt het bedrijf anders. Drie journalisten willen "iets" doen aan kindslavernij in de cacaoplantages. Omdat ze willen onderzoeken hoe en aantonen dat het anders kan, beginnen ze zelf een chocoladefabriek.

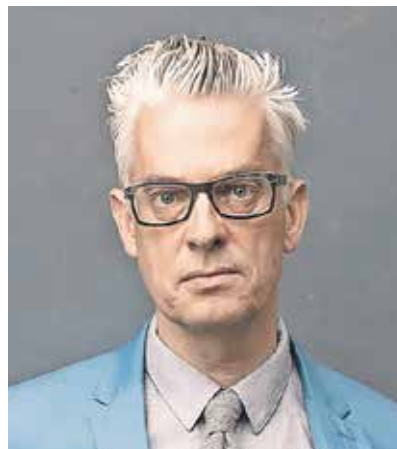
Jeroen Siebelink, *Het wereldschokkende en onweerstaanbaar lekkere verhaal van Tony's Chocolonely*, Thomas Rap, Amsterdam, 394 blz.

Bestellen kan via de Kerknet-shop.

"Alles begint bij die journalistieke wortels", zegt Siebelink. "De grondleggers waren geëngageerde journalisten die niet alleen schreven, maar ook daadwerkelijk iets van binnenuit wilden veranderen. De drie journalisten beseften dat het conflict in die reep chocolade zat. Daar zit een hele wereld achter. Tony's Chocolonely is als het ware een persoon, veel meer dan zomaar een leuk verhaal en slimme marketing."

Lokale boeren

De uiteindelijke bedoeling is dat de consument kan kiezen voor een reep chocolade die met meer zekerheid dan anderen "slaafvrij" geproduceerd werd. "Velen weten niet waar hun voedsel vandaan komt", legt Siebelink uit. "En hoewel mensen wel weten dat ze beter biologische producten kopen, kiezen ze vaak toch voor het goedkoopste." Het doel van de Tony's is gegarandeerd 100 procent slaafvrije chocolade. "Van 99 procent zijn ze zeker", zegt de auteur. "Ze werken voor de productie samen met zowat 5.000 lokale boeren via partnercoöperaties in Ghana en Ivoorkust. Maar die plantages lopen in elkaar over. En tussenin liggen er kleine dorpjes. Duidelijke grenzen ontbreken. Wanneer een gemeenschap van boeren zich aansluit, kan de boer van het dorp verderop dat ook. Het risico be-

Jeroen Siebelink. © Casper Rila

staat altijd dat die boer het niet zo nauw neemt. Dat is lastig te controleren. Maar in elk geval blijft de boodschap dat we samen op weg gaan naar 100 procent. Tony's wil graag een voorbeeld zijn voor de rest van de industrie."

"Het doel is 100 procent gegarandeerd slaafvrije chocolade."

Intussen is Tony's Chocolonely goed op weg de markt van binnenuit te veranderen. In Nederland was het merk in 2017 met een marktaandeel van 16,7 procent marktleider. Ook in België vindt de reep vlot zijn weg naar de consument,

al staan bij ons de Belgische producenten nog steeds aan de top. "Maar het gaat er niet zozeer om marktleider te worden", weet Siebelink. "Tony's wil vooral een sociale onderneming zijn die de sector verandert. Dat de Côte d'Ors en de Milka's hun methodiek overnemen en de Afrikaanse boeren echt helpen door hun een hogere prijs te betalen. Die navolging gaat traag, maar de beweging is er. Zo is bijvoorbeeld Callebaut onlangs een eigen productielijn voor Tony's begonnen. Dat heeft veel moeite gekost, maar die samenwerking is wel uniek."

Betrokken

Waarom wilde Siebelink het boek over Tony's Chocolonely schrijven? "De jongste jaren eet ik vegetarisch", antwoordt hij. "Sinds kort veganistisch, al is dat lastig: in chocolade zit er bijvoorbeeld melk. Ik vind het belangrijk voor de eigen gezondheid, voor het dierenwelzijn en voor de aarde. Het sociale aspect gaat vanzelf leven als je naar Afrika gaat. Ondanks de armoede is daar veel trots en hoop. Dan voel je je vanzelf betrokken. Andere chocoladerepen blijven de fouten ontkennen. Dan mogen we er trots op zijn dat een Nederlands bedrijf dat tracht te veranderen."

Kritische stemmen

"Al blijft het moeilijk voor een geëngageerde journalist het verhaal te vertellen, want je moet scherp blijven", besluit Siebelink. "Het geluk is wel dat Tony's van oorsprong een journalistiek bedrijf is. In hun jaarverslag laten ze ook kritische stemmen aan het woord. Zelf heb ik hen 2,5 jaar gevolgd en heb nergens censuur ervaren. Ook niet als ik het over mislukte experimenten of interne ruzies heb. Ik wilde vooral het menselijke verhaal schetsen: hoe ze dat zelf ervaren hebben en hoe ze met vallen en opstaan geworden zijn wie ze nu zijn." III

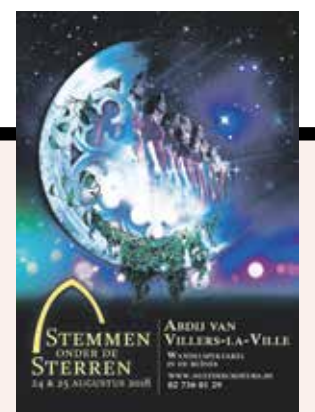
Dominicanen keren terug naar Antwerpse Sint-Pauluskerk

De dominicanen keren op verzoek van de Antwerpse bisschop Johan Bonny na meer dan 170 jaar terug naar de Antwerpse Sint-Pauluskerk, een barokjuweel in een gotisch schrijn. Een kleine gemeenschap van jonge buitenlandse dominicanen start er in 2020 haar hedendaags missioneringswerk.

Ludwig De Vocht

De dominicanen vierden twee jaar geleden 800 jaar dominicaanse traditie in de Sint-Paulus, de enige dominicaanse kerk van ons land die aan de Franse Revolutie ontsnapte. In het kader van die viering gaf de magister-generaal van de orde, Bruno Cadoré, volgens bisschop Johan Bonny "de eerste zegen" voor het project. Hun terugkeer beantwoordde de vraag wat er moest gebeuren na het vertrek volgend jaar van pastoor Paul Scheelen. Bisschop Bonny stelde bij de aankondiging ervan dat hiermee wordt aangeknoopt met het rijke verleden. De dominicanen vestigden zich in 1256 op het terrein van de Sint-Paulus. Een terugkeer naar hun klooster is onmogelijk want dat werd in 1968 door brand verwoest. De kerkraad zal met steun van de stad voor de huisvesting van de jonge dominicanen zorgen. Er werd nog niet beslist of vlakbij de kerk bijgebouwd zal worden of delen van het complex gerestaureerd worden.

Bisschoppelijk vicaris Bart Paepen wees erop dat de dominicanen niet de eerste internationale orde is die naar Antwerpen komt. Hij verwees naar de scheutisten in Deurne en de spiritijnen in Turnhout. Met de jonge dominicanen uit Indië, Congo en Latijns-Amerika zal een individueel traject worden afgelegd in het kader van het project *Amandus International* (zie *Tertio* nr. 941 van 21/2). Dat heeft tot doel hen te laten ontdekken wat ze hier willen en kunnen doen. Ze zullen volgens Paepen wel moeten voortbouwen op het elan dat hier leeft. Uiteraard zullen de jonge predikheren onze taal moeten leren en zich vertrouwd maken met onze cultuur. De hedendaagse missionarissen komen immers naar een plaats met een rijke achtergrond. Het interieur van hun gotische kloosterkerk met schilderijen van Peter Paul Rubens, Anton Van Dijck en Jacob Jordaens is daar niet alleen in het huidige Antwerpse barokjaar getuige van. III

Winnen een toegangkaart

voor Stemmen onder de Sterren

Jos Croenen
Hendrik Devriendt
Hilde Ingels
Louis Thomas
Emmelie Tindemans
Valerie Verbelen
Philippe Vergalle
Jean Verheyen
Lena Vermeersch
Ria Vervaecke